

खायाइतिपाठसुखेरेथेश्वहीनाः दिशदेहि ॥ २० ॥ ताःप्रजाः नाभिनन्दनगीचकार ॥ २१॥ २२ ॥ अधिपचाशत् पचाशतमधिकृत्य पचाशत्यशुलाभेएकभागंतुभ्यंदास्यामइत्यर्थः तथैवहिरण्यस्यापि

यदतसंप्रणमतेनैतत्संतापमर्हति ॥ यत्स्वयंनमतेदारुनतत्संतामयंत्यपि ॥ १० ॥ एतयोपमयावीरसन्मतेतबलीयसे ॥ इंद्रायसप्रणमतेनमतेयोबलीयसे ॥ ११ ॥ तस्माद्राजैवकर्तव्यःसततंभूतिमिच्छता ॥ नयनार्थानदरार्थस्तेषांयेषामराजकं ॥ १२ ॥ प्रीयतेहिहरन्यापःपरवित्तमराजके ॥ यदास्यउद्धरंत्यन्येत दाराजानमिच्छति ॥ १३ ॥ पापात्यपितदाक्षेमंनलभंतेकदाचन ॥ एकस्यहिद्वौहरतोद्वयोश्चबहवोपरि ॥ १४ ॥ अदासःक्रियतेदासोहियंतेचबलास्त्रियः ॥ एत स्मात्कारणाद्देवाःप्रजापालान्प्रचक्रिरे ॥ १५ ॥ राजाचेन्नभवेल्लोकेपृथिव्यांदंडधारकः ॥ जलेमत्स्यानिवाभक्ष्यन्दुर्बलंबलवत्तराः ॥ १६ ॥ अराजकाःप्रजाः पूर्वविनेशुरितिनःश्रुतं ॥ परस्परंभक्षयंतोमत्स्याइवजलेकृशान् ॥ १७ ॥ समेत्यतास्ततश्चक्रुःसमयानितिनःश्रुतं ॥ वाक्शूरोदंडपरुषोयश्चस्यात्पारजायिकः ॥ १८ ॥ यःपरस्वमयादद्यात्स्याज्यानस्तादृशइति ॥ विश्वासार्थंचसर्वेषांवर्णानामविशेषतः ॥ तास्तथासमयंकृत्वासमयेनावतस्थिरे ॥ १९ ॥ सहितास्तास्तदा जग्मुरसुखार्ताःपितामहं ॥ अनीश्वराविनश्यामोभगवन्नीश्वरंदिश ॥ २० ॥ यंपूजयेमसंभूययश्चनःप्रतिपालयेत् ॥ ततोमनुंन्यादिदेशमनुनीभिननंदताः ॥ २१ ॥ मनुरुवाच विभेमिकर्मणःपापाद्राज्यंहिभृशदुस्तरं ॥ विशेषतोमनुष्येषुमिथ्यावृत्तेषुनित्यदा ॥ २२ ॥ भीष्मउवाच तमब्रुवन्प्रजामाभैः कर्तुर्नेनोगमिष्यति ॥ पशूनामधिपंचाशद्विरण्यस्यतथैवच ॥ २३ ॥ धान्यस्यदशमंभागंदास्यामःकोशवर्धनं ॥ कन्यांश्रुल्केचारुहूपांविवाहपृथतासुच ॥ २४ ॥ मुखेनशस्त्रपत्रेणयेमनुष्याःप्रधानतः ॥ भवंतंतेनुयास्यंतिमहेंद्रमिवदेवताः ॥ २५ ॥ सत्वंजातबलोराराजदुश्प्रधर्षःप्रतापवान् ॥ सुखेधास्यसिनः सर्वाङ्कुबेरइवनैर्कृतान् ॥ २६ ॥ यंचधर्मंचरिष्यंतिप्रजाराज्ञासुरक्षिताः ॥ चतुर्थतस्यधर्मस्यत्वत्संस्थैवैभविष्यति ॥ २७ ॥ तेनधर्मणमहतासुखंलब्धेनभा वितः ॥ पात्यस्मान्सर्वतोराराजन्देवानिवशतक्रतुः ॥ २८ ॥ विजयायहिनिर्याहिप्रतपन्रश्मिवानिव ॥ मानंविधमशत्रूणांजयोस्तुतवसर्वदा ॥ २९ ॥

॥ २३ ॥ विवाहेषूयतासुकन्यासुश्रुल्केमौल्यप्रसंगेसतिसुहृपांकन्यांतुभ्यंदास्यामइतिपूर्वेणान्वयः विवादेषुततासुचेतिप्राचांपाठः इयंमयाक्रेयाइयंमयाक्रेयेतिविवादविषयास्थितितदर्थः विवादेधूततासुचेति पाठेधूततायूतेपणीकृतत्वं ॥ २४ ॥ मुखेनमुखतः प्रथममित्यर्थः शस्त्रपत्रेणशस्त्रेणवाहनेनच प्रधानतःश्रेष्ठाः प्रथमार्थेतसिः ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ मानंदर्पे विधमनाशय ॥ २९ ॥